

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Št. 69.

Sobota 27. avgusta 1927.

Leto II.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.Kopirski se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo
Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII., Zadrugi dom.Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.
Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1—Din. V oglašnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 2/25 D. Pri večjem številu objav popust.

Sacco in Vanzetti.

Je-li mogoče?!
Zdi se kakor zlokoben sen iz dobe
velikega inkvizitorja.
Civilizacija!
Kultura!
Kako da se še ni preklala zemlja
in pokopala v svoja žareča nedrija
ta, tolikokrat proklet, civiliziran
svet?!

Pravijo, da se je takrat, ko je bil
Kristus po nedolžnem justificiran,
med strašnim potresom odprla zem-
lja in metala iz sebe mrtvece kot po-
šasten protest proti storjeni krivici.
In solnce je mrknilo na nebu, da
se je zemlja sredi dneva zavila v črno
noč.

A dares?!
Vse kakor je bilo včeraj, in ka-
kor bo najbrže tudi jutri!
V vrtovih cveto in diše rože.
Voda še teče vedno po strugah
rek navzdol.

Po morju režejo valove parniki in
sirene se oglašajo v meglo.
Po zraku brne aeroplani za no-
vimi rekordi.

Po železnicah sopihajo vlaki na-
tovorjeni do vrha z bogastvom.
Po cestah švigajo avtomobili v ka-
terih sede ljudje.

V tovarnah ropočejo stroji, ne
nasitno zahtevajo vedno več in več
človeškega truda in žrtev.

Bogataš sedi v svetli dvorani za
dobro obloženo mizo.
Delavec gloda zadnje skorjo kru-
ha in crka v mračni kleti.

In vendar!
Kristus je visel samo tri ure med
življenjem in smrtjo!

Nad možema pa, ki sta danes u-
morjena, je visel smrtni nož celih se-
dem let!

Sedem dolgih let sta se vsako
novo jutro poslavljala od mladega
dneva, s kruto zavestjo, da smeta
zadnjič zreti solnčno svetlobo.

Zavestjo, da ju vsak trenutek
more pograbit mrzla krvnikova ro-
ka.

Koliko življenske sile je moralo
biti zbrane v njuni duševnosti in v
njunih organizmih, da ju ni že davno
zagnila noč blaznosti?

Mogoče bi bilo bolje, da se ne bi
več zavedla strahovite drame, ki se
je godila z njima.

In zakaj vse to?!
Ker sta bila človeka!
Ker sta čutila in spoznala krivico!
Ker se nista bala in pomišljala
dvigniti svoj glas v protest proti nji!

Ker sta svojim sotrpinom ozna-
njala svoje spoznanje in rešitev v ko-
lektivni Samopomoči!
In tega »svobodna« Amerika ni
prenesla!

Njena milijardna bogastva, njen
mogočen državni ustroj, njena sveto-
pisemska morala, se je čutila ogro-
ženo v svojih temeljih!

Po dveh slabotnih človeških bit-
jih —!
In »demokracija« Združenih dr-
žav je tuhtala o maščevanju.

Kako bi uničila teh dvoje mladih,
njej nevarnih življenj —?
Z jezuitskim geslom: »Vsako
sredstvo je dobrodošlo v dosegu sve-
tega cilja«, ju je z drzno nesramnost-
jo obdolžila roparskega umora.

S svojim bogastvom si je kupila
gnusnih kreatur, ki so pričale proti
njima.
In sodna »pravica« je izrekla smrt-
no obsodbo —.

Vihar ogorčenja in bolesti se je
dvignil po vsem svetu, povsod, kjer
še ni okamenelo človekoljubje v se-
bičnosti in prevzetnosti.

Ameriška »demokracija« je kole-
bala.
Navidez!

Revizija procesa.
Nove vrste kupljenih prič.
Novi sodniki, ki naj samo ponove
sodbo, ki je že bila izrečena.

Vse pod videzom popolne izčrpa-
nosti zakonitih in humanitetnih sred-
stev.

A človeka, ki je zločin, radi ka-
terega sta bila obsojena, pod pri-
tiskom lastne vesti, priznal za svoje-
ga, so proglasili za blaznega.

Sedem dolgih let je moralo pre-
teči do končne izjave, da je vsak trud
za rešitev zaman, da morata nedolžni
žrtvi zadostiti »pravici«.

Pravici, ki je nezaslišana, zverin-
ska krivica!
Zavesten justični umor!

Svoboda in demokracija ameri-
ške unije stoji danes do nagega raz-
galjena pred vsem svetom z gnilimi
in smrdečimi čiri po vsem telesu!

Kaj je Čeka, kaj Mussolini, kaj
Čangsolin, pred pošastjo ki se ime-
nuje »pravica svobodnih držav!«

Oni igrajo z odkritimi kartami,
napadajo naravnost, od spredaj, in ti
veš s kom imaš opraviti, kako se
braniš.

Guverner Fuller pa svetohlinski
zavija oči in si umiva krvave roke in
izjavlja: »pravici se mora zadostiti,
v interesu — države —, za ohranitev
— civilizacije — in v blagor — člo-
veštva — ?«

Za vse izbruhe svetega ogorčenja
in velike bolečine, ki v tem trenutku
vulkanično pretresajo vse kontinen-
te, pa ima za odgovor samo brezbriz-
no skomiganje z rameni, češ, kaj me
vaši protesti in štrajki brigajo.

Proteste in prošnje za pomilosti-
tev, ki prihajajo od neštevilnih udru-
ženj in od najodličnejših predstavn-
kov kulture vseh narodov, kratko-
malo ignorira.

Barbar!
Ves svet je sedaj videl koliko je
vredna v »svobodnih« državah de-
mokracija in kako gnusna je krščan-
ska morala severne Amerike in njen
puritanizem.

Denar ji je bog, oblast zveličanje,
pravica bič!

Vsak pokret, ki ima za cilj osvob-
bojenje bednih, zaslužjenih kreatur,
in njihov dvig do človeštva, se v nje-
nih mejah v krvi duši!

Pri tem ji z naslodo sekundirajo
evropske hijene a la »Wiener Jour-
nal« in zagrebške »Novosti« —.

Le izrabljajte konjunkturo, čas
hiti, vedno bližje je dan obračuna!
Toda, kakor je propadlo rimsko
cesarstvo kljub s krvjo napojenemu
pesku v »Cirkusu Maksimusu« in
španski imperiji kljub velikemu in-
kvizitorju, tako bo propadla tudi an-
glosaksonska Amerika kljub svoji
objestni krutosti!

Dotlej pa jo naj zasleduje proklet-
stvo od nje pomorjenih žrtev!
Izvršila se je repriza krvave či-
kaške drame iz 1885. leta!

Sacco in Vanzetti!
Vajini imeni naj nam bodeta devi-
za v borbi proti tisočglavi pošasti, ki
ji je ime država in njena pravica!

Čulkovski.

Klerikalizem in mi.

Ljubljana, 25. avgusta 1927.

V Sloveniji ima politični klerika-
lizem danes največjo moč. Razpre-
dene ima svoje mreže po župniščih,
šolah, svojih verskih in drugih orga-
nizacijah. To je sad dela, ki ga je o-
pravil klerikalizem v zadnjih tisoč
letih. In, zakaj bi ne priznali, da je
močna ta politična organizacija, ki
temelji deloma na verskih, deloma
pa na gospodarskih močeh in verskem
vplivu klerikalizma.

Klerikalizem se zaveda svoje mo-
či in tudi svoje misije v kapitalistič-
ni družbi. Zato tudi njega oznanje-
valci ne skrivajo svojega namena,
marveč ga javno propagirajo po sho-
dih tudi sedaj med to volilno borbo.

V Ptujju je govoril v nedejo vo-
ditelj slovenskih klerikalcev, dr. Ko-
rošec. Govoril je mnogo in vse stranke
je obsodil in opral, češ, da niso
ničesar storile »za ljudstvo«. V svo-
jem govoru v Ptujju pa dr. Korošec
dejansko ni razvil nikakršnega pozi-
tivnega programa. Vse, kar je pove-
dal, je bilo le veliko upanje, da se bo
klerikalizmu sedaj dobro godilo, ko
je postala klerikalna stranka režim-
ska, ter da bodo milijoni podpor in
politične koncesije kar frčali v Slo-
venijo. To metodo političnih »pro-
blemov« poznamo že iz stare Av-
strije in dokaj žalostno je, da hoče
slovenski klerikalizem tako nekdan-
nje razpoloženje suženjstva tudi v
novi narodno kolikor toliko enotni
državi na demagoški način fruktifi-
cirati in graditi svojo politiko in
stranko.

Popolnoma drugače pa je govo-
ril dr. Korošec o delavski razredni
organizaciji.

V »Slovincu« sicer niso bile na-
vedene njegove izjave glede raz-
rednega boja, ker misli klerikalizem,
da bo s tem, če zataji svojo pravo
barvo, ulovil več delavskih glasov
pri volitvah. V drugih listih pa smo
jih čitali in ne verujemo, da bi jih
bila uredništva dr. Korošcu podtak-
nila.

Dr. Korošec je po teh poročilih
izrecno povedal, da se mora klerika-
lizem boriti proti razredni sociali-
stični stranki. Izjavil je tudi, da
so socialistične stranke sovražnice
delavcev, malih kmetov, obrtnikov
in uradnikov. Priporočal pa je soli-
darizem med podjetniki in delavci,
to se pravi, podjetniki morajo imeti
toliko usmiljenja z delavci, da jim iz
ljubezni do bližnjega dajo zadostna
sredstva za oskrbo sebe in svojih
rodbin ob času dela, nezaposelnosti
in drugih neprilik delavčevega
življenja kakor invalidnost in osta-
relost.

Naivno je tako naziranje!

Valentin Komavli:

Prekmurski problem.

I.

Dne 12. avgusta letos je poteklo
devet let, odkar so jugoslovanske
čete zasedle Prekmurje, v katerem
živi okoli 90.000 po ogromni večini
revnega kmečkega prebivalstva, ki
se nahaja v naravnost obupnih raz-
merah, ker ta pasivna pokrajina
vsled goste naseljenosti ne more nu-
diti prekmurskemu kmečkemu pro-

Izjava dr. Korošca jasno pove,
da ali dr. Korošec ne pozna želez-
nega zakona kapitalistične družbe
ali pa govori samo volilni govor,
ki mu ne pripisuje resnega pome-
na. Pove tudi izjava, da dr. Koro-
šec še ni nikdar vodil nobenih mezd-
nih pogajanj, da bi bil videl, v ka-
ko mizernih razmerah živi delavstvo
in kako malo dajo podjetniki na nje-
govo »ljubezen do bližnjega« ali soli-
darizem pri pogajanjih.

Razredni boj je boj izkoriščanih
slojev. Tu sem spada delavstvo, spa-
dajo mali obrtniki, mali kmeti in
uradništvo vseh nižjih kategorij. Ka-
pitalizem se hoče oduroško obrest-
ovati in proti oduroštvu gre v seda-
njem razrednem boju opravičena
dnevna borba. Tu ni pardona,
ker ga tudi kapitalizem kot železna
veriga zaslužjenja ne pozna.

Omeniti moramo še ono stran dr.
Koroščevega govora, ki silno reže
v meso izkoriščanih slojev. V svo-
jem govoru je dr. Korošec skušal pri-
kazati nasprotje med delavskim
razredom in kmetijskim prebival-
stvom. Kot politik je namreč opa-
zil, da se mali kmetje, oziroma kme-
tijsko prebivalstvo sploh ter delavci
pričenjajo zavedati, da so njih soci-
alni interesi v družavi skupni. Čuti,
da se kmetijsko ljudstvo in industrijsko
delavstvo kakor tudi siromaš-
neje mestno prebivalstvo zaveda,
postajata mali kmet in mestni de-
lovni prebivalec sobojevnika v so-
cialni borbi, zato je segel po stari
metodi nekdanjega klerikalnega vo-
ditelja dr. Šušteršiča, ki je žel svojo
slavo in zmago zlasti s tem, da je
hujskal kmetijsko prebivalstvo proti
mestnemu prebivalstvu in delavstvu.

Zgodovina je dokazala, da se njego-
va politika ni obnesla in v dno srca
smo prepričani, da se tudi taka dr.
Koroščeva politika ne obnese, če bo
slonela na vzgajanju sovraštva med
delavskimi sloji kmetijskimi, indu-
strijskimi in obrtniškimi.

Preveč je že zbujen socialni čut
med narodom in prevelika so bre-
mena, ki jih kapitalizem nalaga rav-
no tem slojem prebivalstva.

Slovenski klerikalci so bili do-
slej večinoma v opoziciji in so ka-
zali tudi siromašnejšim slojem pri-
jazno lice. S preobratom v klerikal-
ni stranki in v sedanjem volilnem
boju pa so slovesno priznali, da so
nasprotniki socializma, da so na-
sprotniki naših organizacij sploh,
zlasti odločni nasprotniki proletar-
skega razrednega boja.

Koroščeva izjava bodi bojni po-
ziv vsem, ki jedo kruh v potu svo-
jega obraza, ki stradajo in tudi ti-
stim, ki trpe zaradi političnega pre-
ganjanja!

Valentin Komavli:

Prekmurski problem.

I.

Dne 12. avgusta letos je poteklo
devet let, odkar so jugoslovanske
čete zasedle Prekmurje, v katerem
živi okoli 90.000 po ogromni večini
revnega kmečkega prebivalstva, ki
se nahaja v naravnost obupnih raz-
merah, ker ta pasivna pokrajina
vsled goste naseljenosti ne more nu-
diti prekmurskemu kmečkemu pro-

letariatu zaslužka in kruha na do-
mači zemlji, ker skoro vsa prekmur-
ska zemlja je v rokah vlastelinstva!
Industrije v Prekmurju sploh ni in
ako odštejemo Murško Soboto in
Dolnjo Lendavo, je tudi mala obrt
jako malo razvita. Čevlarska obrt v
Turnišču in nekoliko lončarstva po
nekaterih krajih pri tako velikem šte-

vilu prebivalstva ne pride v poštev. Naravna posledica tega stanja so **beda in pomanjkanje**, posledica teh pa **bolezniness ter vedno večja umrljivost!** Ako omenim še izseljevanje, v katerega te prekarne razmere Prekmurce silijo, sem prekmurški problem pojasnil, ker vse vprašanje tiči v tem, kako rešiti prekmurško prebivalstvo popolne propasti!

To vprašanje rešujejo vse meščanske stranke in vlade že celih devet let, reševanje prekmurških zadev od strani teh strank in vlad pa gre tako brzo naprej, da se od samega reševanja Prekmurcem vsak dan slabše godi! Morda bi bilo v Prekmurju že marsikaj urejenega, če bi vsi ti odrešeniki iz meščanskih strank reševali prekmurške zadeve vseh preteklih devet let tako navdušeno, kakor jih »rešujejo« tri mesece pred vsakokratnimi volitvami, kore za rešitev — prekmurških mandatorov! Kakor v l. 1920, 1923, 1925 in pri oblastnih volitvah 1927, so se vse meščanske stranke tudi za letošnje skupščinske volitve spomnile na Prekmurje, kjer se zopet enkrat vrši volilni dirindaj, kakršnih so Prekmurci že mnogo doživeli.

Vse meščanske stranke, od radikalov do demokratov in od klerikalcev do radičevcev, so bile tekom devetih let stalno ali periodično na vladi, imele oblast in moč ter bi lahko marsikatero prekmurško zadevo rešile. Bilo bi demagoško trditi, da bi dosedanje meščanske vlade lahko že uredile vse prekmurške zadeve, ki jih je cel kup. Z lahkoto pa in brez najmanjših pretresljev bi lahko, ako bi hotele, rešile vsaj najnujnejše zadeve, ki segajo globoko v življenje in obstoj prekmurškega prebivalstva. Pred vsem čaka rešitve pravična izvedba

agrarne reforme,

ki je glavni predpogoj za zboljšanje obupnega položaja prekmurškega kmečkega prebivalstva. Z razdelitvijo magnatske zemlje se ni morda nikjer tako krivično postopalo kakor v Prekmurju in to v splošnem, še posebej pa z agrarnimi interesi **madžarske narodnosti**, kateri morajo pač nositi vsa bremena, ki jim jih država nalaga, ki pa vsled krivičnih zakonov nimajo pravice do koščka zemlje, na katerem bi si pridelali vsaj za silo potrebnega kruha! Za opisati vse, kar se je delalo v Prekmurju z agrarno reformo, bi bilo

treba spisati debelo knjigo. Našla se je pač cela vrsta ljudi, ki so agrarno reformo, oziroma izvedbo iste izkoriščali v lastni interes, kšeftarenje in dobičkarstvo, ljudstvo pa še vedno čaka na zemljo, do katere ima vso pravico!

V zvezi z izvedbo agrarne reforme je drugi tudi važen problem, to je uspešnejša in večja

zaposlitev okoli 15.000 sezonskih delavcev,

ki vsled novih razmer ne morejo najti zadostnega zasluzka v državi ter so v veliki meri navezani na zaposlitev v inozemstvu, posebna na Madžarskem. Zaposlitev teh tisočev poljedelskih delavcev je postala posebno pereča spomladi l. 1925, ko je madžarska vlada prepovedala prekmurkim delavcem dohod na Madžarsko. Ako bi se gospodje iz meščanskih strank, ki se tudi sedaj potegujejo za glasove teh delavcev, vsaj nekoliko pobrigali za to vprašanje, bi gotovo našli možnost zaposlitve vsaj par tisoč prekmurških sezonskih delavcev na Madžarskem. Mesto pa, da bi to vprašanje vzeli resno v pretres, je v jeseni leta 1925 neki radičevski poslanec v finančnem odboru izjavil, da prekmurškim delavcem ni treba hoditi delat na Madžarsko. Kam naj gredo delati, seveda ni povedal, zaposlitev teh delavcev na madžarskih veleposestvih pa je še vedno nemogoča, čeravno bi se to vprašanje dalo gotovo urediti pri trgovinskih pogajanjih z Madžarsko, ki se menda že dolgo vršijo.

V politično-upravnem oziru čaka v Prekmurju na rešitev

občinska samouprava,

katera je že od l. 1920 izročena na milost in nemilost občinskih gerentov, ki z malimi izjemami gospodarijo z občinskim imetjem kakor vedo in znajo. Razpis občinskih volitev v Prekmurju je zadeva, ki je bila že nešteto krat na dnevnem redu in vse vladajoče stranke so stokrat obljubile, da bodo izvedle občinske volitve — če bodo Prekmurci pri teh ali onih volitvah dali glasove eni ali drugi stranki. Razne stranke so pač dobile volilne kroglice in — mandate, občinske volitve pa spijo spanje pravičnega in občine gospodarsko propadajo.

Poleg naštetih glavnih zadev je še cela vrsta večjih in manjših vprašanj, ki bi bile lahko že davno vsaj deloma urejene, ako bi vladajoče stranke nudile Prekmurcem manj volilnih obljub in več dejanj. Kakor že omenjeno, se vse meščanske stranke spomnijo na Prekmurje le za časa volitev, ko te minejo, se pa živ krst ne zmeni za vse te prekmurške zadeve. Zato naj se gotovi ljudje nikar ne razburjajo, če se je prekmurški kmet-proletarec začel zavedati in drugače misliti. Dejstvo, da je prišlo v Prekmurju veliko številu pristašev Radičeve stranke

spontano do spoznanja, da je treba kreniti na drug pot, na pot združive malega kmeta z industrijskim delavcem, kaže, da se je tudi v tej kmečko-proletarski pokrajini pričel proces, ki je povsod tam, kjer prebiva zatirani in ogoljufani delovni narod, neizogiben. Še posebno veljato za Prekmurje, kjer je ljudstvo doživelo že mnogo razočaranj, ki niso razočaranja samo mimogrede, kajti prekmurško ljudstvo ni pozabilo dogodkov v preteklih letih in pri vsakih volitvah, ko so nekaj tednov švigali po Prekmurju avtomobili in se je razmetaval denar v stotisočih samo zato, da postane ta ali oni poslanec. Prekmurci se še

dobro spominjajo, s kakšnimi parolami so prihajali med nje prejšnja leta radičevski generali in s kakšnimi argumenti prihajajo danes. Prekmurški kmet ni še pozabil, da so na primer radikali pri volitvah l. 1923 delali na rešitvi prekmurških zadev s tem, da so izdali ogromno ljudskega denarja za volitve, denarja, ki je šel bog zna kam, samo ne v korist ljudstva. In če prihajajo danes isti ljudje med prekmurške volilce s parolo »iz naroda za narod«, vedo Prekmurci prav dobro, da je to samo fraza, s katero skušajo loviti volilne kroglice za stranko, ki bi bila še najlažje Prekmurcem pomagala, ako bi hotela!

Dnevne novice.

Enotna kandidatna lista Socialistične stranke in Zedinjenja za občinske volitve v Ljubljani je bila vložena v sredo, dne 24. t. m. Volitve se bodo vršile v nedeljo, dne 2. oktobra 1927. Demokrati in klerikalci že poveljujejo svoje zasluzga za občino, čeprav je bil socialistični klub, ki je največ koristnega predlagal in izvedel ob odporu vlasti demokratov, ki so na vse načine ovirali delo v občini. Razpuščali so občinski svet, poslabšali volilni red, zabranili izplačilo kaldermine, preprečili najetje posojila v gospodarske in socialnopolitične namene, za zgradbo stanovanjskih hiš ter celo očitali prevelike plače mestnim uslužbencem itd. Da, da, kadar so volitve, takrat se jim pa cedi med iz ust. Ljubljanci, ko pojdate volit, spomnite se, da so demokrati in klerikalci proti vašim interesom ter volite enotno listo Socialistične Stranke in Zedinjenja.

Sedanja volilna borba mora dati temelj konsolidirani Socialistični Stranki. Proletariat v Sloveniji ima enako težak boj pri svoji konsolidaciji, kakor povsod drugod, kjer je v početkih ali pa ni osnovan na zdravih temeljih razrednega socializma. Upamo, da smo pri nas najhujše boje preboleli, največjo krizo premagali. Opominjamo in vabimo pa sodruge že danes, da tudi po volitvah kažejo isto iskrenost in ljubezen do zdravega delavskega pokreta, kakor sedaj med volitvami. Nobena sila oben heretizem ne sme več omajati vpostavljenega enotnega delavskega fronta organiziranega delavstva in kmetov, ki nastopa v sedanji volilni borbi. Delavstvo mora vsak poizkus, ki bi hotel po volitvah nadaljevati cepljenje delavskih vrst, z vso energijo zavračati. V našem organiziranem pokretu je dovolj dela, dovolj prostora za nesebične delavce, za iskrene prijatelje, ki imajo namen podpreti delavski politični pokret. Toda pokret mora biti in ostati razredno socialističen in osnovan na

načelu proletarske demokracije. Na tem stališču absolutno stojita Socialistična Stranka in Zedinjenje.

Vsak delavec volilec mora voliti v narodno skupščino! Kdor ne bi volil, zanemarlja svojo dolžnost in dokazuje s tem, da delavski razred res ne zasluži pravice, za katero se je delavstvo leta in leta težko borilo.

Socialistična stranka je za enoten delavski pokret. Zato sodeluje pri volitvah z vsemi organizacijami in skupinami delavstva, kj s istotako iskreno za zdrav enoten razredni pokret. Zato ti ni treba šele razmišljati, kako bi volil. Voli v našo skrinjico, v katero volijo vsi zavodni in organizirani volilci!

Likvidacija Slavenske banke se vleče kakor morská kača in slišal sem iz ust strokovnjakov, da bi bili vložniki (ne akcionarji) dobili lahko vse izplačano, v najhujšem slučaju pa 70% vlog, ako bi se likvidacija takoj izvršila. Tako pa, ker se stvar vleče in se mnogi uradniki še plačujejo in advokati »kalkulirajo«, se lahko zgodi, da dobe vlagatelji kvečjemu 30—40%.

20. avgusta je bila v Zagrebu prva likvidacijska seja in iz strahu pred vlagatelji so poklicali tudi policijo na pomoč. Doslej se je oglašilo okrog 3000 upnikov, le ameriški se še niso javili. Prisotnih pa je bilo 1500 vlagateljev. Kot konkurzni komisar je otvoril posvetovanje gosp. Golubič, kot upravnik konkurzne mase je nastopil dr. Aleks Horvat. Tolažili so upnike, češ, vsi se bodo upoštevali, koliko pa se bo izplača-

Naše skrinjice so:

v Ljubljani

3.

na Kranjskem

4.

na Štajerskem

6.

P. Strmel:

Nad pogoriščem.

Drama v treh slikah.

II. dejanje.

Čez nekaj mesecev pred Zalarjevo hišo. Nekateri pogrebci odhajajo.

Orehovec (se poslavlja na pragu): Pa Bog Vas potolaži in zdravi ostanite!

Stara mati: Bog Vam poplačaj prijaznost, Orehovec, da ste prišli na pogrebščino.

Orehovec: Vesté, mati, prenekaterokrat sem že šel za pogrebom, tako žalostnega ne pomnim, kakor je bil danes. Saj tudi drugokrat ni bilo duhovna in niso niti zvonili, pa smo vedeli, da je to radi revščine.

Stara mati: Povedali so mi, da župnik niso utegnili priti?

Orehovec: Tako se reče. V resnici pa je bil popolnoma drug vzrok, da niso prišli župnik k pogrebu. Kaj more nedolžno dete, če si Zalar in župnik nista dobra.

Stara mati: Jaz še ne vem ne, kaj sta imela, zakaj sta prišla navzkriž?

Orehovec: Oh, veste zaradi tistih hlevov, ki jih stavi občina pri farovžu in Zalar je nekaj pisal na škofijo. Tega mu župnik ne odpustijo. Zadnjo nedeljo so o tem pridigali in pred celo faro povedali, da se je Zalar pri-tožil proti njim.

Stara mati: In zato niso hoteli danes na pogreb?

Orehovec: Tako pravijo. Vesté, vsi ljudje so rekli, da to ni prav. Pa kaj si moremo po-

magati? Gospod župnik lahko naredijo, kakor hočejo. Se bodo že enkrat še sami zagovarjali, če niso ravnali prav.

Stara mati: Ti moj večni Bog! Zaradi posvetne reči se maščujejo nad nedolžnim otrokom! — Otrok je itak v nebesih, a oče in mati sta radi tega še bolj žalostna.

Orehovec: Kako bi ne bila? Najprej žalost, sedaj pa še spogledovanje ljudi! Tako je pač, ne moremo si pomagati. Srečno, pa pridite še kaj v naš kraj!

Stara mati: Zdaj bom pa morala že večkrat pogledati k Rezi, da ne bo zbolela od žalosti.

Orehovec: Pa le pridite! Srečno! (Odide.)

Stara mati (zagleda hlapca v ozadju): Joža, naprezi le konje, da me boš potegnili domov!

Joža (pride bliže): Saj vendar ne boste kar po pogrebu odšli, pa pustili gospodinjjo samo v žalosti?

Stara mati: Veš Joža, moram iti. Pa že še pridem pogledat. (Na pragu se prikaže Rezi vsa potrtá.)

Joža: Gospodinja, poglejte, stara mati pravijo, naj naprežem in jih peljem domov.

Stara mati: Kar naprezi, da kolikor mogoče tiho odidem!

Rezi: Moj Bog, mati, kaj res že hočete oditi? (Joža odide.)

Stara mati: Kaj pa naj, otrok moj, saj ti ne morem nič pomagati.

Rezi: Mati, ne morete si misliti, kako mi je hudo. Ko bi mogla vsaj tudi jaz umreti, da

bi me pokopali pri detetu. (Zopet v jok.)

Stara mati: Naj te potolaži Bog! V vsakodnevni skrbeh boš lažje nosila spomin na otrokovo smrt.

Rezi: Vedno se mi zdi, da vidim otročka bledega med rožami in svečkami, kako vzdiguje ročice in me kliče, naj pridem.

Stara mati: Čuj, Rezi, pojdi z menoj, da se malo premotiš, da ne boš mislila samo na dete.

Rezi: Saj ne morem, kaj naj dom pustim? Pa Zalar je tudi tak revež. Ves obupan je, že vse dni nič ne je in ne govori, danes pa kar blede od žalosti, od jeze in sramote. Kar strah me je, da si še kaj ne napravi. Kako je bil otroka vesel, vedno ga je pestoval... Moj Bog, zdaj pa taka strašna nesreča.

Stara mati: Nikar se še za Zalarja ne skrbi! Može take nesreče lažje prenesejo. Najbolj zadene pač otrokova smrt mater. (Iz ozadja prihaja Rožmarinka, oprtena s košem, od druge strani pride Katra s škatlo na glavi.)

Katra: Rožmarinka, pridi bliže, da boš zraven pri pogrebščini.

Rožmarinka: Jaz kupujem samo jajca, na Vašo pogrebščino pa nočem.

Katra: Zakaj nočeš, saj se drugače ne braniš, če te kdo vabi.

Rožmarinka: Na Vašo pogrebščino že nočem, saj še duhovna niste imeli pri pogrebu. Kjer pa duhovna ni pri pogrebu, tam pa tudi Rožmarinke ni pri pogrebščini.

lo, še ni mogoče reči, pač pa »pričakujejo« da vsaj 40%. Predlog, da se v prvi vrsti upoštevajo nedoletni vlagatelji, je komisar odklonil, češ, da je protizakonit. Čudni so zakoni, jeli? Vseh tirjatev je okrog 130 milijonov dinarjev, na Slovenijo odpade 75 milijonov, torej več ko polovica. Vemo, zakaj! Glavna je terjatev napram »Länderbanki« na Dunaju. Pa tudi vlada ni storila svoje dolžnosti. Toda kapitalistična vlada ne izkljuje oči kapitalistom, pa bili kakršnikoli in odkoderkoli. Približno sto terjatvam so že na prvi seji ugodili, razprava se je nadaljevala v pondeljek, 22. t. m.

Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije, Ljubljana je preselila svoje poslovne prostore v Gledališko ulico št. 8 (palača Pokojniskega zavoda za nameščence). Razdelitev referatov v poedinah zadevah in uradne ure za stranke so razvidne iz zadnje številke lista »Privatni Nameščencev«.

Kako so si zamislili skupen nastop.

Da bodo delavci spoznali, s kako neiskrenimi ljudmi je imela opraviti SSJ pri pogajanjih za skupen nastop, priobčujemo resolucijo, ki so je berno tovcu in dekalisti sprejeli 17. julija, ne da bi jo objavili. Na podlagi te resolucije bi naša stranka imela samo eno dolžnost, pozvati tisoče svojih volilcev, da za razbijanje glasujejo.

Resolucija.

Sporazum med dekalisti in JSDS se je sklenil na sledeči načelni podlagi:

Pomen predstoječih parlamentarnih volitev za SSJ.

Poročilo za oblastni zbor, dne 17. julija 1927 v Celju.

Pa tudi brez teh vezi je SLS v zadnjih časih ponovno odkrila svoj čisti borzuaski značaj. Najjasnejše v zadevi podaljšanja stanovanjske zaščite, ko je strankina delegacija v mariborski oblastni skupščini stavila nujni predlog naših poslancev, da skupščina zahteva od vlade podaljšanje zaščite, je to gladko odklonila, češ da je zadnji čas, da tak »izjemni« zakon preneha. Ni pa bil zadnji čas za to stranko, da preneha drug »izjemni« zakon, zakon o zaščiti države, ker našega predloga, da se zahteva od narodne skupščine njega ukinitve predsednik oblastne skupščine niti v razgovor ni pripustil. Oni soglašajo, da imamo v državi kljub ustavnim določilom danes zakonito klasificirani dve vrsti državljani, od katerih sme ena svobodno vršiti dejanja, za katera se druga vrsta kazensko goni v večletne ječe. Oni tudi soglašajo s tem, da se v to drugo vrsto predvsem šteje zastopnike proletariata.

Za dejstvo, da je postala SLS čisto kapitalistična stranka, pa je nudil baš dr. Korošec v poslednjih dneh še poseben dokaz. Zopet ga je vzel iz blejskega sporazuma. To je zadržilo o reviziji ustave in v vezi s tem o ustanovitvi druge, **gospodske zbornice**.

Gospodska zbornica, ki jo neke države še imajo, je razumljiva stvar. Ko si je teku 19. stoletja demokracija v revolucijo in krvavi boji na barikadah izsilila od fevdalov — knežje gospode — oblast, tedaj ni bila nikjer v stanu, te gospode popolnoma potlačiti. Parlamentarizem mladega meščanstva je bil v prvi dobi le koncesija fevdalne gospode, ki je bila v to prisiljena. Ta pa si je pridržala v svojih gospodskih zbornicah kontrolo in verifikacijo vsega dela demokratičnih parlamentov. Razloček med demokratičnim parlamentom je ta, da je gospodska zbornica ostala privilegij fevdalnih slojev in pozneje tudi zastopnikov kapitalistične aristokracije, ki niso imeli nobene veze z ljudstvom. To niso bili voljeni člani, temveč so postajali člani zbornice po svojem dednem položaju, ali jih je imenoval monarh ali, v poslednjem času jih je imenovala zbornica sama. To so bili zastopniki gospode, knezi, škof-

1. Sporazum med obema strankama je sklenjen za vso Slovenijo.

2. Platforma, popolnjena z dodatnimi objavljenimi pismi SSJ velja za obe stranki nasproti SSJ.

3. Nosilci list se razdele tako, da pripada Ljubljana, Ljubljana—Novo mesto dekalistom, mariborsko volilno okrožje pa JSDS. (Mi pa naj glasujemo. Op. ur.)

4. Dekalistom pripadajo nadalje nesporno sledeči okraji: Prevalje, Laško, Maribor levi in desni breg, Brežice in vsi glavni okraji na Kranjskem. Za ostale kraje se določi razdelitev sporazumno v komisiji, ki je izvoljena.

5. Skupen nastop s socialisti je mogoč, ako sprejme SSJ našo platformo in dodatno pismo na SSJ, ki je publicirano v »Enotnosti« št. 25 z dodatki, ki jih bo stavila JSDS glede mežiške doline in Delavske zbornice.

6. Glede kandidatur, ki se eventualno prepustijo SSJ, bomo sklepali na sestanku s SSJ.

7. Lista se imenuje DKRB.

Celje, dne 17. julija 1927.

Prepis overovil: Jaka Žorga.

Ta resolucija govori jasno, kako iskreno so si oboji zamislili enoten nastop pri predstoječih volitvah. SSJ naj bi najprvo sprejela pismo, s katerim so jo mislili umazati, potem pa naj bi se zadovoljila s kandidaturom — v šmarskem, konjiškem in ljubljanskem srezu... Iz previdnosti pa »špetirniki« te resolucije niso objavili, ker so se bali ogorčenja, ki jo izzvala.

je itd., ki so si tako zbornico očevali do neke mere svoj privilegiran položaj v državi. Obično so te zbornice pomenile cokljo za delovanje parlamenta samega. One so vsepovsod samo ovira za funkcioniranje demokratične državnosti. In kjerkoli se je ta poslednja uveljavila, je padel pomen gospodskih zbornic na nivo brezpomembnih relikvij, ki jih tradicija še vzdržuje zaradi spomina na pretekle čase.

Pri nas pa naše domače fevdalne gospode nikdar nismo imeli. Na Slovenskem so bili to Nemci, v Srbiji Turki, na Hrvatskem Madžari, z izjemo nekega malega števila Hrvatov, ki pa je bil na tem, da se tudi pomadžari. Eni, drugi in tretji so z nacionalno revolucijo izginili z političnega sveta. Ali bi te mrliče rad poklical dr. Korošec zopet v življenje? Na drugi strani, ver imamo pri nas dovoljno, hvala bogu — če imata oče in mati petero otrok, pa bi lahko vsak član družine dobil svojo vero. Ako naj bi se vsi ti škofje in verski predstavniki natrpali v gospodsko zbornico, bi dobili lepo špetirnico.

Vse to vidijo tudi vladni krogi. Dr. Korošec je govoril prehitro in preveč. Zato so začeli njegova izvajanja demantirati in tudi on sam je bil prisiljen, da svoje trditve — po stari Radičevi metodi — malo popravil. Povedal je, da ne gre pravzaprav za gospodsko zbornico, temveč za **gospodarsko zbornico**, kjer bodo imeli mesta gospodarski strokovnjaki.

Dr. Korošec si je s tem popravkom napravil slabo uslugo. Zamenil je samo fevdalno gospodo z **kapitalistično gospodo**. Ime gospodarskih faktorjev pri nas si danes prisojajo absolutno ljudje, ki so pristaši kapitalizma, ali so v njegovi službi. Beati posidentes!

Gospodarstvo pa pri nas ne tvori posest, temveč delo, produkcija. V produkciji pa dr. Koroščevi gospodarski činitelji niso aktivni, nego pasivni. Oni ne producirajo, nego samo razpolagajo z produkti, uživajo.

Glavna producenta pri nas sta delavec in kmet. Ona sta danes najodličnejši gospodarski činitelj v državi. Zanju pa posebna »gospodarska zbornica« vresnici ni potrebna. Nji-

ma zadostuje ena sama zbornica popolnoma.

SLS z dr. Korošcem pa je družega mnenja — oni hočejo — in za enkrat še izrazito samo oni — poleg zbornice za zastopnike naroda še posebno zbornico za gospodo. Suvereniteta naroda se naj še deli z vlastjo gospode. Pri tem pa se nazivlje ta stranka — ljudska stranka.

Tiskovna tožba proti »Del. Politiki«.

Včeraj se je vršila pred mariborskim sodnim senatom razprava proti sodr. Erženu zaradi članka: »V senci bajonetov«, ki je izšel v »Del. Politiki« in o katerega zaplembi in sodnem postopanju smo ponovno pisali. Državno pravdnništvo je obtožilo s. Eržena pregreška izzivanja proti državi in klevete kralja. Omenjeni članek je izšel v »Del. Politiki« kot prevod iz bratske dunajske »Arbeiter Zeitung«, ki svobodno cirkulira v naši državi. Senatu je predsedoval v ss. g. Posega, votanti v ss. Sterger, ss. Pihler in dr. Trauner. Drž. pravdnništvo je zastopal g. dr. Hojnik. Sodr. Eržena je zagovarjal dr. Reisman, ki je v jasnem in temeljito zasnovanem govoru razčlenil obtožnico in s strogo logičnostjo pokazal na splošno in pravno neosnovanost obtožnice. Dokazal je, da je inkriminirani članek le dopustna kritika splošnih razmer in da ni najmanjše podlage za obtožbo glede kraljevskega doma, Kamarila je eno, kraljevski dvor drugo. Navedel je posamezne pojave v našem političnem življenju, ki kažejo, da se mora parlamentarizem in ustavnost pri nas šele uveljaviti. Izpodbijal je nadalje zelo spretno in ponovno aktivno legitimacijo državnega pravd-

To je pač najogabnejša laž. V najugodnejšem slučaju bi se mogla nazivati le **stranka buržuazije**.

*Osvežiš s kopaljo telo si mlado,
še bolje pa s »CLIO« šumečo limonado.*

ništva za sodno postopanje v predmetni zadevi, ker more v tem slučaju tožiti zaradi klevete le na podlagi predhodnega privoljenja s strani notranjega ministrstva. Zahteval je na osnovi iznešenih argumentov in razlogov, da se obtožnica oprosti.

Proti obtožnici in v pojasnilo socialistične kritike notranjih razmer in socialističnih načel je govoril nato sodr. Eržen, izpodbijajoč posamezne trditve drž. pravdnika in navedbe obtožnice.

Po daljšem posvetovanju je senat razglasil oprostilno razsodbo. Senat je osvojil mnenje zagovornika glede aktivne legitimacije za postopanje, kakor določa čl. 79 tiskovnega zakona, ki izrecno navaja kot pristojno oblastvo za postopanje državno pravdnništvo, katero ima v predmetnih slučajih postopati le po naročilu notranjega ministrstva.

Navzoči poslušalci so sprejeli oprostilno razsodbo senata z očitnim zadovoljstvom.

Besedo ima sedaj ljubljanski »špetirklub« pod predsedstvom inženjera Gustinčiča, ki nam socialistom vedno očita, da smo v zvezi z monarhisti.

Maribor.

»Luftschlösser« — ali hiše za železničarje! Kakor smo čitali v dnevnem časopisju, zlasti v »Slovincu«, namerava družba: Vukičević, Korošec in drugovi, zgraditi veliko stanovanjsko hišo za železničarje. Ako ne bode kakih nepredvidenih zaprek, se bodo mogli reflektanti že 12. septembra vseliti. To bo sicer volilna hiša, toda ista bo zelo zračna in stanovanja bodo silno udobna, najmanj tako, kot so ona pod državnim mostom! Prošnje sprejema tvrdka SLS, volilni odsek, Koroška cesta št. 1 ali 5. Toraj železničarji, kateri nimate stanovanja, sedaj je čas!

Moste pri Ljubljani.

Dne 14. t. m. je sklicala SLS volilni shod v »Ljudskem domu« v Mostah, na katerem je poročal poslanec SLS g. Smodej. Shodu je predsedoval župan g. Oražin.

V markantnih besedah je g. Smodej orisal današnji položaj v državi. Omenjal je bistra razumevanja poslancev SLS v politični borbi v narodni skupščini. Med drugim je tudi omenjal o redukcijah pri železnici, glede katerih so poslanci SLS popolnoma nedolžni. Dotaknil se je tudi 40milijonskega darila črnogorskim princem. Zaradi votiranja 40milijonske odškodnine je povdarjal, da je bil edini izhod, da se je za potomce pokojnega Nikita votiral 40milijonski znesek, ker v nasprotnem slučaju, ako bi prišla zadeva pred evropski forum, bi našo državo veliko več stalo, češ, da je bilo črnogorski din nastiji za več kot 40 milijonov Din imovine odnešeno! (Od koga?)

Celotni govor g. Smodeja se je seveda do skrajnosti vrtil okoli volilne agitacije v prid SLS. Označil je, da je njihov klub v nešteti slučajih marsikatero breme, katero se je skušalo Sloveniji naložiti na rame, znal spretno odstraniti. Slednjič je vsem zborovalcem priporočal, naj vržejo kroglice v skrinjico stranke SLS, ker v nasprotnem slučaju bi podprli stranko, katera je več škodovala kot koristila, to je JDS.

K besedi se je oglasil s. Trškan, ki je orisal današnjo bedno stanje proletariata. Zahvaljeval se je g. Smodeju za vse dobrote SLS, katerih dobrot nismo v najmanjši meri občutili. Povdarjal je, da je skrajni

čas, da se proletariata situacije sedajnosti zaveda in da proletariata nima od ene in druge meščanske stranke prav nič za pričakovati, kajti tem leži na srcu v večji meri dobrobit kapitalističnih, nego proletarskih, to je neposestnih slojev. Posestni sloji naj volijo svoje, a neposestni svoje poslance, katerih naglog bo, da bodo do skrajnosti izmozgan proletariata neumorno zastopati znali.

Oglasil se je g. Smodej in izvajanja s. Trškana kot nekako demagogijo označil, češ, da s. Trškan neče kapirati, da so poslanci SLS vsestranski, ki znajo kapital kakor tudi delavske interese zanesljivo zastopati (kar pa mi pri najboljši volji ne moremo razumeti).

Iz tega volilno-agitacijskega govora g. Smodeja posnemamo, da si hoče SLS z vsemi sredstvi prilastiti privilegij parlamentarnega zastopstva delavstva vseh političnih mišljenj. Zavedajoč se svojega položaja, bodo brezposestni meščanski sloji dne 11. septembra vrgli kroglice v 4. skrinjico.

Ruše.

Delovanje ženske sekcije SSJ. V nedeljo, dne 21. avgusta se je konstituiral odbor ženske sekcije SSJ in sicer so bile poverjene funkcije sledečim sodružicam: predsednica Škof, namestn. Buchmeister, tajnica Šnofl, namest. Žižek, blagajničarka Gornig, nam. Strnad; nadzorstvo: Pernat in Vigec. — Razvoj ženske sekcije v našem industrijskem kraju je nadvse razveseljav. Sekcija pridobiva vedno nove članice, vse pa vrše pridno agitacijo. Tudi v volilni boj bo naša sekcija posegla aktivno, da bomo pokazale našo silo in dokazale, da je žena že zrela, da dobi politične pravice, da bo mogla sama odločati o svoji usodi v državi.

Št. Pavel pri Preboldu.

Za preteklo nedeljo napovedan shod se je vršil ob lepi udeležbi delavstva. Shodu je predsedoval sodr. Nidorfer, poročala pa sta ss. Grčar in Komavli. Govor s. Grčarja so navzoči pazljivo poslušali in pogostoma odobrvali. Celu celjski Leskošek, ki je berno tovske shode že absolviral in prihaja zato na naše shode, se je iz Grčarjevega govora

lahko mnogo naučil. Za s. Grčarjem je govoril še s. Komavli, ki je podal nekaj navodil za agitacijo. Na to je dobil »besedo« še Leskošek, ki je sicer rekel, da bo stvaren, a je ravno pri trinajsti besedi začel gnjaviti navzoče sodruge z raznimi, čenčami o mučeništvu Moderndorferja, o angieškem Monringu itd. Ker so tudi delavci v Št. Pavlu prav dobro poučeni o vseh teh rečeh, je Leskošek »takratko« potegnil, kakor jo je potegnil predpreteklo nedeljo na žegnanju v bližnjem Sv. Lovrencu,

Zbirajte za bojni sklad proti klerikalizmu!

V znanem veleprocesu, ki ga je 27 duhovnikov, tkzv. višja cerkvena aristokracija naperila proti s. Erženu kot uredniku »Volksstimme«, je bil s. Eržen obsojen. Delavstvo mora na to odgovoriti z zbirko za bojni sklad proti klerikalizmu!

kjer tudi ni smel govoriti proti naši stranki.

Vsem p. n. naročnikom in čitateljem iz Ljubljane in okolice najtopleje priporočamo solidno tvrdko »Alko« v Ljubljani, kakor tudi vse ostale tvrdke glasom današnjih oglasov.

Kultura.

O delavskem in socialističnem gibanju na Slovenskem do ustanovitve jugoslovanske socialno-demokratske stranke. Tako se imenuje knjiga, ki jo je spisal Anton Kristan in jo je založila Zadruga založba v Ljubljani. Razpravlja o delavskem in socialističnem gibanju na Slovenskem do ustanovitve jugoslovanske socialno-demokratske stranke od 1848 do 1896 zelo pregledno in dokumentarčno. Posebno zanimiva so poglavja o preganjanju socialistov, o obravnava, o France Zelnikarju, Prvem maju. Cela knjiga obsega 200 strani in je pisana zelo poljudno in zanimivo. Pridjan je seznam slovenskih socialističnemu delavstvu namenjenih knjig, brošur, revij in časopisov, ki ga je sestavil Cvetko Kristan. Stane 30 Din in se dobiva v Zadrugi založbi in v vseh knjigarnah.

TRGOVINA KEM. IN OLJ. BARVILAKOV, FIRNEŽA IN STEKLARSKA DRUŽBA Z. O. Z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, TERPENTIN, STROJNO ODE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO ODE, COPICI, FIRNEŽ, SOLSKE BARVE, SUHE BARVE, KRISTNE OLJATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

POLEGTROVINA SCHNEIDER ZVEROVŠEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE!!

Za tiskovni sklad »Del. Politike« so darovali v dinarjih: Premužič Stefan 5, Rajšter Anton 4, Einfalt Franc 3, Povše Jurij 3, Mlinar Anton 5, Arzenšek Anton 10, Ivančič Ivan 3, Tajnik Anton 2, Torgarnik Anton 2, Zabukovšek 2, Mazej Josip 2, Pristovšek 2, Franjo Turk 2, Alojz Herlah 2, Josip Čebul 2, Permošek 3, Drofenik 4, J. Korej 5, Vouk Jožef 3, Dobnik Stefan 2, Ibrski Karl 2, Simon Stefan 2, Melanšek Ivan 5, Zajc Vinco 4, Bolha Alojz 2, Pristovnik J. 4, Vajd Franc 3, Slutej Anton 2, Kovač Anton 2, Cege-reuh Jakob 5, Koželj Valentin 5, Ravljen Rudolf 2, Jurjovec Jakob 5, Sarnar Franc 5, Jakl Hubert 4, Franjo Hribar 3, Anton Vajba 5, Vinco Friškovec 2, Vasle Ferdo 10, Bajš Anton 1, Koradej Fani 5, Koradej Anton 5, Vodušek Anton 5, Simon Ant. 1. Skupaj 155 Din, katere je nabral v Soštanjju s. Premužič. Hvala! Posnemajte!

Anton Vaupotič vdova

SODNA UL. 16, se priporoča v izvršitev vseh sobo-, črkoslikarskih in pleskarskih del po najnižjih cenah.

Klobuke

kravate, ovratnike, nogavice, palice najceneje pri trdki

Igo Baloh, Vetrinjska ul. 18

Vsi kupujejo obleke pri J. Trptnu, Maribor, Glavni trg 17 ker tam se dobi sukno že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

JURIJ JUTERSCHNIK

slikar in pleskar, Maribor, Grajska ulica 3, se priporoča za prevzem vseh slikarskih in pleskarskih del po najnižjih cenah in izvršni izpeljavi. Samo moderni vzorci so na vpogled. — Učencem se sprejme.

DOBRE LASTNOSTI finega čistila za čevlje so te-le:

Mazilo je mehko in se dobro razmaže; daje čevlju takoj lep, temen sijaj. Usnje ostane zmiraj voljno. In te lastnosti ima

Indian Pasta

Ze pri uporabi prve doze se bode o tem prepričali.

Centralna vinarna d. d.

nudi zajamčeno pristna štajerska, dolenska, dalmatinska in druga vina.

LJUBLJANA, VII Frankopanova ulica šte. 11

Ivan Jančar, Ljubljana

Izdelovanje oljnatih barv, lakov, firneža in steklarskega kleja.

Prodajalna: Miklošičeva cesta šte. 4
Skladišče: Vidovdanska cesta šte. 14

Zaloga vseh potrebščin za slikarje, pleskarje, ličarje in v te stroke spadajoče.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA, MESTNI TRG 15.

DEŽNIKI

NA MALO. NA VELIKO.
USTANOVLJENO 1820. - TELEFON 2282

OBVESTILO!

Jakob Perhavec

tov. za izdelovanje likerjev, desert. vin in sirupov
Maribor, Meljska cesta 3

obveščam p. t. občinstvo, da sem prevzel s 1. julijem t. l. trgovino z alkoholnimi tekočinami (razprodaja na drobno) od Albrecht & Strohbach

GOSPOSKA ULICA ŠT. 19

ter se priporočam za obilen obisk. — V zalogi bom imel vedno pristno slivovko, droženko, brinjevec, knjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa in kisa za kumarce.

Postrežba točna. Cene solidne.

JAKOB PERHAVEC

Gospoška ulica 19

Otvoritev

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzela gostilno

„Pri zlatem zvoncu“ na Ruški cesti šte. 8

ter bom točila vedno sveže pivo, pristna ljutomerska in haloška kakor tudi domača vina. Za prigrizek vedno na razpolago mrzla in topla jedila. Za obilen poset se priporoča

Helena Stegenšek.

Zbirajte za tiskovni sklad

Precizna delavnica za popravila vsakovrstnih ur. -- Delo točno, solidno in proti garanciji

ANTON KAJFEŽ

urar
Ljubljana, Dunajska cesta 31

NAJBOLJŠA SVINJSKA MAST

Znamke I. P. Znamke

Lastni izdelek tvrdke

E. Popovič, Ljubljana

se razpošilja v ročkah po 20 in 50 kg ter v sodih po 50, 100 in 200 kg.

Točna postrežba! Cene najnižje!

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja po zmernih cenah v vsaki množini tvornica

„ALKO“

DRUŽBA Z O. Z.

Ljubljana, Kolizej

Ali že uporabljate „PROJA“ terpentinsko kremo za čevlje!

Dobiva se jo povsod. Dobiva se jo povsod.